

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hozá
lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénsek és hír-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 90 kr.
Nyilttári cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
totnek.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bocskor Béla,**
FŐMUNKATÁRSÁK: **Hochschild Lajos** Gyergyóban.

Kiadó- és laptulajdonos: **Györgyjakab Márton.**
Molnár Ákos a központban. **Vitos Mózes** Alcsikon.

300 gimnázista.

A rehamos lépés, melylyel az emberiség a kulturális téren halad, nem hagyhat érintetlen egy életrevaló népcsoportot, ha mindjárt egy Hargita hegyláncz falazza is be sötét erdők szegélyezte völgyébe a művelt nyugat elől. A népjólétet előmozdító tényezők iránti érdeklődést és azoknak felhasználását az oktatás adja meg. Azoknak számából, kik a szükkeretű népoktatás határán túl is folytatják tanulmányukat, bátran lehet következtetni a vidéknek nemcsak magasra törekvő szellemére, hanem műveltségére is.

Csikmegye középiskolája a somlyói főgimnázium tanulóinak száma ez évben 298, tehát — figyelembe véve, hogy I-ső osztályra jelentkezők közül néhányan helyszüke miatt visszautasítottak — kerek számban beszélve 300-ra emelkedett. Oly szám ez, melyet ezelőtt még 3 évvel sem lehetett remélni. Az 1890. előtti években 150–200 között ingadozott a létszám, legtöbbször 170-et nem haladta meg; elszomorító volt egy több mint száztízezer lakósu megyénél e csekély érdeklődés a tanulás iránt.

A jelenlegi tetemesen emelkedett, — de azért a lakosság számához mérve még mindig nem kielégítő — létszám örvendtes jelenség; bizonyítéka annak, hogy vármegyénk lakossága kezdi felfogni a népoktatás fontosságát és ebben országán része van az oktatás mindinkább tökéletesülő rendszerének is, mely a gyermekben fölkelte a művelődés iránti nemes ösztönt, megismerteti vele a tudomány értékét és a gyöngéd, rokonszenves bánásmód által megkedvelteti annyira az iskolát, hogy ha régebb kötéllel kellett vinni némely tanulót az iskolába, ma már, ha egyszer megízlelte, kötéllel sem lehet visszatartani. Széles Magyarországon sehol

sem oly jutányos az oktatás, mint épen Csik-Somlyón, a tandíj csekély, ez is elengedtetik a szegényebb sorsú jó tanulónak; könyveket potom használati díjért a kölcsönkönyvtár szolgálta; ruházati luxus nincs, privát-költségekre pedig a tanulónak nincs tere. Mi az ellátást illeti közel 70 tanuló mint alapítványos vagy szervitor ingyen ellátást élvez, a többinél pedig a tanisznyarrendszer folytán csak minden 2 hónapban kell egyszer élelmet szállítani, melyet ha pénzzel akar megváltani egy hónapra 3 frt 50 kr-ba kerül; ennyit otthon is elfogyasztana.

Ennyi páratlan előnyhöz hozzájárul még a kettős finövelde, hová a szülők oly nyugodtan bocsátják gyermekeiket, mintha saját maguk gondoznák.

Az ellátás, mely legtöbb ifju részére gazdagabb, mint minőt a szülői háznál élvezett, a teleapongó hajlammal szemben gyakorolt fegyelem, a tisztaság és rend, mely az ifju jövőjére kiható előiskolául szolgál; a munka és testedző játék egészségi szempontoknak megfelelő arányos felosztása; az egymás közötti érintkezés jótékony hatása a faluvól hozott durvaság és vadság lecsiszolására, mindez csak ösztönül szolgálhat a szülőknek, hogy siessenek kihasználni gyermekeik nevelésének ezen páratlan eszközét.

A tanítás sikerét a helyes didaktikai elveknek megfelelő oktatás biztosítja, mi ismét a tanároktól függ; e tekintetben pedig gimnáziumunk oly szerencsés, hogy az erd. kath. status gimnáziumi közt épen itt működik a középiskolai oktatás törvényei által jogosított legtöbb tanár, kik mindnyájan a nép fiai közül emelkedve ki, leginkább ismerik a módokat, melyekkel az ifjuig lelkehez hozzá lehet férni, a folyton gyarapodó tanszerek pedig elég segédeszköz nyújtanak a tanár magyarázatához, sőt a művészi és

klasszikus irányu felszerelésekben az erdélyi rész összes középiskoláit túlhaladtuk.

Még nincs egy évtizede, mikor a gimnázium átalakított és az átalakítást vezető faktorok azt mondták: egy évszázadra kényelmes helyiséget biztosítottunk a csik-somlyói gimnáziumnak és ime! ma már tantermeink szükek, a boltzatok miatt sötétek, tanterem és szertárak nincsenek elég számmal, téli tornatermtink épen hiányzik.

Határozottan kimondható, hogy a csik-somlyói gimnázium szük a tanulók mostani létszámához.

Pedig a legmagasabb létszámot még nem értük el. Ha eljön az ideje, hogy Csikvármegye azt a néhány száz frtot nem a pénztárban, hanem a kért parallel osztály felállításával által saját fainak tanításában fogja kamatoztatni, akkor még tetemesebb lesz a létszám; mert megértük azt a boldog időt Csikban, hogy az iskolába tanulni jelentkezőt helyszüke miatt vissza kell küldeni falujába, ott legalább elég széles az utcza, elég tág a koresma, hogy alkalmas falusi suhanéz legénynyé nevelődjék!

Vannak, kik az ipari és gazdasági oktatás iránti buzgóságtól eltelve, nem szívesen látják, ha a gimnáziumba sokan lépnek be. Távol attól, hogy nevezett irányok elhanyagolását helyeselném, határozottan mondhatom, hogy itt Csikban nincs jogosultsága a féltékenységnek, mert ha még kétannyi menne a középiskolai pályára mint most, az is a lakosság arányához kevés volna. De nem is rendelkezünk ám itt ipariskolákkal, hol tanulóinkat elhelyezhetnők, a mi pedig a többi iskolákat illeti, sajnálattal kell megvallanunk, hogy habár a törvény szabta követelményeknek mindenben megfelelnek és elég idő is volt rá, hogy életrevalóságukat a nép előtt bemutassák, még sem tudták ennek

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Hogy lettem én szerencsés ember?

Irtá: **Márton Dávid** állami főgimnáziumi tanár.
(Folyt.)

A mint kitétte lábát tanárunk a tanteremből, az egész osztály elkezdett nevetni, hahajázni. Kettő-kettő összefogózott és úgy segített egymásnak nevetni, mások meg éppen tomboltak a nagy öröm miatt.

— No még ilyent nem hallottam! — szolt egyik, hogy szóhoz juthatott.

— De még én sem! — lóditá a második, harmadik.

— Hogy mi menjünk vándorolni, mint a vándorlegények.

— S koduljunk, mint a csavargók, vagy elnyomorodottak.

— De bizony mi ennyire nem megyünk!

És elkezdettünk megint kacagni, hogy még a könyeink is potyogtak bele.

Sokáig nem tudtuk elfeledni azt a mulatságos földrajzi leckeórát, a mikor bejött órára a földrajz tanára, kevés hija volt, hogy a szemé közé nem neveltünk a köszönés helyett.

Pedig igazán szerettük ezt a professzorunkat. És ő azt meg is érdemelte.

Tudtuk ugyanis róla, hogy ő mindenhez ért: ismer minden fát, füvet, bogarat s más állatokat, tud görögül, németül, úgy lerajzolja a diákokat, hogy a ki az által keresi kenyerét még az is megirigyelné a rajzolásban való ügyességét. És — a mi

mindezeknek koronája volt — ismertük áldott, szelid természetét, melynél fogva ritkította párját kartársai között. Nem bántotta ő a szegény székely gyereket, holmi apró hibákat el is nézett neki, csak hogy iskolába járjon. (Bár mások is úgy tettek volna, nem idegenedett volna el annyi székely gyerek az iskolától!) Nem emlékszem, hogy valaha valakire testi büntetést alkalmaztatott volna.

Bármennyire szerettük földrajztanárunkat, még is kineveltük, mikor minket utazni küldött.

Magam is ott üvöltöttem a farkasok között Szabó Ágostonnal együtt. Külön véleményt nyilvánítani nem lett volna tanácsos. Egyikünk sem sejtette még akkor, hogy szerencsénket kedves tanáruknak ama közénk dobott megjegyzése alapítandja meg egykor: nekem a nagy Magyarországon, Gusztai barátomnak pedig Amerikában, a hol ma egy magyar újság szerkesztéséből tartja fenn magát.

Mig tanuló társaimmal az iskolában együtt voltam, nem gondolkoztam magam sem komolyan a kérdés felett. De a vakáció kezdetén, a mint magamra maradtam: elkezdtem meghányi-venni elmémben tanárom szavait.

Az a nyár természetesen csak a tervezgetések között folyt le.

Elkövetkezett az iskolai év. Összesereglettünk tanuló társakul a harmadik osztályban egy néhányval kevesebben mint az előbbiben valánk, de úgy tapasztaltam, hogy az utazás kérdése elvesztette a nevetési izmokra minden ingerét: nem foglalkozott azzal többé senki.

Annak varázsa a földrajzi órákhoz volt kötve: abból a tudományból pedig kinőttünk volt már.

De én — ha nem is hoztam elé senkinek — folytonosan töprengék a nagy kérdés fölött s alig vártam a tanév végét, hogy — időközben szépen — kiszinezett tervem megvalósításához hozzá kezdjek.

Mivel más utitárs nem akadt egy „külföldre” menő csizmadta legénynyel — más alkalommal a nevét is elhondom — utnak eredtem.

Bebarangoltuk Erdély egyik részét, megtekintve mindama nevezetességeket, a melyekről földrajzi tankönyvem megemlékezett, s néhány heti távollét után hazatértünk tapasztalatokkal gazdagon.

Tanuló társaim előtt eldicsekedtem a látott és hallott dolgokkal, minek eredménye az lett, hogy a következő szünidő alatt két deákpajtásom is eljött velem utazni.

Ők távoli vidéken lakó nagybátyjaikat keresték fel, én pedig azért mentem, hogy Eröss Elek barátommal Kolozsvárról kiindulva (a hol ő, mint diák tartózkodott) a mint levélben előlegesen megbeszéltük volt — beutazzam azokat a helyeket, a melyeket még nem láttam volt.

A tordai sóbánya, tordai hasadék, Toroczko vasbányái s Székelykő, Detonata stb. ekkor tarták fel előttem kincseiket, szépségeiket.

Azonban tévedne, a ki azt hinné, hogy csupán köveket, hegyszakadékokat láttunk vándorlásunk lefolyása alatt.

Ismeretséget kötöttünk mi itt-ott emberekkel is. És én elmondhatom, miszerint soha — még

rokonzenvét megnyerni, mert székely népünk oly iskolát keres, mely gyermekének kenyeret ad kezébe, ezt pedig nem találta meg ez iskolában. Gimnáziumba adja gyermekét azon reményben, hogy ha jól tanul, alapítványt kap a jövője biztosítva van, ha nem tanul, egy pár évi iskoláztatás után haza viszi s ekkor is lehet belőle még pedig már most intelligens gazda otthon, vagy iparos.

Panaszkodunk, hogy nincs meg népünkben a gyakorlati pályák iránt való érdeklődés; ennek oka a kellő intelligencia hiánya éppen a gimnáziumi oktatás által fogjuk oda nevelni, hogy a gyakorlati pályák értékét felfogja; itt vetkőzi le a család konzervatív, hogy ne mondjam elavult nézeteit és előítéleteit; minél számosabban részesülnek a középsikolai oktatásban, annál erősebb nemzedéket fogunk teremteni, mely az ipari, modern gazdasági és kereskedelmi oktatás értékét becsülhi fogja. A gimnázisták fele mint teljesen ingyen ellátást élvező, vagy a tanítást mint önjerején is megbíró — iskoláit végzi, a más fele pedig néhány osztály végzése után ipari pályára vagy képezdésre megy, vagy szülőinél visszamarad gazdának és ezek fogják adni Csikmegye népének a közélethez megkívántató, elég intelligenciával bíró elemét. Eltévesztett dolog volna azt kívánni, hogy minden gimnázista egyetemet vagy akadémiát végezzen, szintoly hiba volna, hogy ha nem végzett gimnáziumot, az iskolában eltöltött időt vesztésnek róni fel. Ha a gimnáziumban a falusi nevelés szögletességei lecsiszolódnak, ha némely falu fiatalságánál lábrakapott duhajkodás elől és az ifju erkölcsöt is megmételtyezéssel fenyegető légkörből az iskola ázilumába menekül a gyermek, ha a magasabb osztályosok naponkénti szemlélése által egy jól nevelt ifjunak általa is követendő magaviseletét, modorát megismerte, ha a vágyat a hasznos ismeretek megszerzésére az ifjunál a gimnáziumban fölgerjesztettük, ha a fejlődés legkritikusabb korszakában néha a háziak figyelmeletlensége vagy értelmelensége miatt a testet elcsigázó munkától megmentve, az iskolai okzeri torna és játék által a testi fejlődés helyes irányba tereltetett, ha a céltudatos munkafelosztás, rend, fegyelem által tevékenysége helyes formákhoz szoktatott: az ifjuval ép úgy célt értünk, mint az egyetemet végzett tanulóval. Az alsóbb osztályokból kibocsátott ilyen

azután is, hogy valamivé lettem — nem fordultam meg oly derék uri társaságokban, mint akkor, mikor mint utazó diák is csavarogtam országsszerte.

Ma is a hála legmelegebb érzetével emlékezem vissza a vendégzeretetre, melyben Sinfalván, a Dindár, Thoroczko Szentgyörgyön a Thoroczky családok részesítettek, kocsiikat is rendelkezésünkre bocsátván a vidék nevezetességeinek megtekintése végett tett kirándulásaink tartama alatt.

Most is elüzi szomorúságomat, ha visszagondolok, hogy tréfálta meg gróf Haller Ferencz, Fejéregyházán, éhes deák vendégeit.

A vacsora ideje elérkezvén, turós puliszkat adott a nemes gróf először asztalunkra, s midőn abból jól laktunk volna, rendre felhordatott inasival vagy tizféle finomnál finomabb pecsenyét, különbenél különb süteményeket, de ezekből csak a más napi utra az inas biztatása folytán egy-egy darabot tettünk el, a gyomrunkba betömni többet nem lehetett, úgy tele voltunk az első tál étel tartalmával azt (a mit — köhöz legyen mérve! — az utolsó falatig elfogyasztottunk volt.)

A legnagyobb megtiszteltetés azonban Toroczkon és Erzsébetvároson ért: amott egy világra szóló lakodalomra hívtak meg vendégnek, mihelyt a városba bejutottunk; itt a diákok bált rendeztek a kedves emléket felköltő „Népkert”-ben tiszteletünkre.

Ez utóbbi helyen kötött ismeretségemnek köszönhetem, hogy iskoláim végeztével kenyeret kaptam, a mikor nem mertem az egész Magyarországom számomra kenyér.

(Folytatása következik.)

ifjuság raja fogja majd megteremteni a nálunk még hiányzó intelligens néposztályt.

Egy ily néposztály megnyerése, mely csakis a mentől nagyobb számú iskolázás által érhető el — legyen az gimnáziumi vagy bármely más a népiskolákénál magasabb képesítést nyújtó iskola — első sorban égető szüksége a sok tekintetben hátramaradt Csikmegyének. E nélkül hiába sopánkodunk haladott ipar és gazdaság után, mert ugy ezek, mint bármely más gyakorlati pályák benépesítése — miként az eddig kárba vett költséges kísérletek is igazolják — csakis a mostaninál haladottabb műveltségű alsó néposztályban gyökerezik. Ugyanazért az örvendetesen föllendülő iskolázási kedvnek a szükséges eszközök rendelkezésére kell bocsátani, a mérvadó tényezőknél a tanulók számához mért iskoláról s a szegény sorsu tanulóknak némi segílyt nyújtó internátusi segílyalapról kell gondoskodni; szóval a gimnáziumot az eddiginél is nagyobb szellemi és anyagi támogatásban kell részesíteni.

Bánda Vazul,
igazgató.

Csikmegye közigazgatási bizottságának üléséről.

Csik-Szereda, szept. 11.

Megyénk közigazgatási bizottsága rendezte havi ülését e hó 11-én tartotta meg, miről a következőket jegyeztük föl.

Az alispáni jelentés az ügyforgalom szokásos felsorolása mellett megemlékezik azon esetről, hogy 26 román tiszt egy ezredes vezetése alatt mult augusztus hó 25-én megjelent Solyomtár havasnak Romániához átcsatolt részén s ott a terület meg szemlélve, állítólag tévedésből az ifj. Schulz József és társa czég fűrésztelepére vetődött, honnan Magyaros havason keresztül az uzi szoroba ment át s az ottani határvámon tért vissza Romániába. Ez akadálytalan szemléldések részünkre káros következtetésekkel járhatnak, mert már is azon nézet van általánosán elterjedve a határszél mentén, hogy a határegyezmény alapján Romániához átcsatolt területek tulajdonilag is Romániához tartoznak s tényleg kereset alá is vonattak Solyomtárért Csikvármegye, Magyaros havasért pedig Szentmárton és Csekefalva községek, miről jelentését alispán ur belügyminiszter ur ö nagyméltóságához meg is tette.

A többi szakelőadói jelentések nevezetesebb mozzanatokát nem tárgyaztak.

A folyóügyek közül fölemlítjük a következőket:

Tinka Péter s társai tekerőpataki lakosok Tekerőpatak község ellen legeltetés eltiltásáért emelt panaszos ügyben azon másodfoku határozat ellen beadott folyamodványát, melylyel az elsőfoku végzés feloldása mellett a mezőrendőri szabályrendelet szem előtt tartásával panaszlók a külön legeltetéstől eltiltattak s a költségekben elmarasztaltattak — a bizottság visszautasította s a II-od foku határozatot helyben hagyta.

Nemkülönbön elutasított gyergyószentmiklósi Eráuosz János is egy istálló és kocsiszin felépítésére kért engedély megtagadását kimondó II-od foku határozat ellen intézett felebbezésével.

Helyben hagyatott ugyancsak a megye alispánjának azon határozata, melyszerint Salamás község abbeli kérésével elutasított, hogy a ditrói 6 ik tizes lakossága közmunkabeli tartozását Salamás községben az ottani lakosokkal együttesen rója le, valamint, hogy az említett tizes közigazgatásilag Salamás községhez csatoltassék.

Kilyénfalva és Vasláb község által a viczinális utak beosztása tárgyában kiadott alispáni határozat ellen intézett felebbezések figyelmen kívül hagyattak.

Kereskedelmi miniszter urnak abbeli leirata, melyben Rakostól a gyimesi szorosig vezető vasutvonalnak már foganatosított közigazgatási bejárása alkalmával történt megállapodások jóvá hagyattak — örvendetesen vétetett tudomásul.

Schulcz József és társa csobányosi czég által tervbe vett lövonatu vasut építésére kiadott alispáni végzést a szentgyörgy-bánkfalvi túrtulajdonosok egyrésze megfelebbezván, az engedély a felebbezések figyelmen kívül hagyásával jóváhagyatott.

Sajnálattal vétetett tudomásul földmivelési miniszter urnak abbeli leirata, melyszerint a bizottság azon kérése, hogy a telepes birtokok felmérésének gyors befejezhetése indokából vármegyénkbe megfelelő számú kisegítő személyzet rendeltetné ki, — megtagadtatott, s a törvényhatóság ismételt felirat küldése iránt megkerestetni határozatott.

A vármegye alispánja interpellációt intézett a pénzügyigazgatóhoz, hogy szeredai Kasztnér Béniám mily uton és minő okiratok alapján lett nagybani sóárulhatással felruházva. Mire nézve a pénzügyigazgató válaszában az okiratok bemutatása melletti megadását a jövő gyűlésre kérte elhalsztani.

Végül kérdés intéztetett a kir. tanfelügyelőhöz a magyarul nem tudó néptanítók számáról névszerinti felvilágosításadás iránt.

A tanfelügyelő válasza egyelőre tudomásul vétetett, de utasított, hogy a jövő tanév megkezdésével ezen ügyben tegyen megnyugtató és felvilágosító jelentést.

Gyergyószentmiklósi választási mozgalmak.

Gyergyó-Szentmiklóson az ellenzéki párt a f. hó 9-iki nagygyűlésén egy bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy képviselőjelöltek ajánlása végett keresse meg az orsz. nemzeti és függetlenségi pártköröket. E kijelölő bizottság f. hó 15-én ülést tartott, melyen az elnökség a tett lépések eredményéről számolt be. Jelentése szerint a nemzeti pártköröktől többek mellett különösen dr. Groisz Gusztáv, kolozsvári nyug. egyetemi tanár, ajánlatot azon biztosítás kíséretében, hogy az ajánlottat az orsz. pártkör teljes erejéből támogatni fogja; a függetlenségi pártkör elnökségétől f. hó 15-ig ajánlat nem érkezett, minek következtében egyedül a nemzeti párt hívei részéről óhajtott dr. Groisz Gusztáv lett ellenzéki jelöltnek ez uttal kikiáltva, míg ellenben a függetlenségi 48-as párt részéről jelölés most még nem történt.

A nemzeti párt vezetői azon biztos reményben élnek, hogy Groisz Gusztáv nevével feltétlenül győzni fognak, még pedig nagy többséggel. Azonban éppen ilyen remény él a szabadelvű pártban is, mely Matlekevitcs Sándor győzelmét hiszi feltétlenül biztosnak. Hogy melyik fog győzni, azt most még nem lehet megmondani, de tény, hogy a győzelemre az ellenzék számíthat, ha a nemzeti párti és a 48-as érzelmi választók csatlakoznak.

A jelöltetést az eddigi mindkét jelölt elfogadta s nemsokára a kerületbe fognak jöni; mind egyik párt igyekszik méltóképen fogadni saját jelöltjét. A nemzeti párt részéről még gr. Apponyi Albertet s Hock Jánost is várják. A függetlenségi 48-as párt jelöltjét Ugron Gábor, Molnár József s még más a párthoz tartozó képviselők is befogadják Gyergyóba kísérni, minthogy e párt, mint a csak most létesített nemzeti pártnál sokkal tekintélyesebb, elvárja a nemzeti párttól, hogy hozzá, mint erősebbhez csatlakozzék s a szétvonás által ne könnyítse meg a kormánypárt harcát.

LEVELEZÉS.

Műkedvelői előadás.

Cs.-Szentmárton, szept. 10.

T. Szerkesztő ur!

Folyó hó 8-án a csikszentmárton-csekefalvi műkedvelő egyesület jótékonycélú előadást rendezett tánczczal egybekötve.

Előadásra került „Bukow, a székelyek hóhéra, vagy a madéfalvi veszedelem” című történelmi színmű.

Erről az előadásról akarok röviden a Szerkesztő urnak írni, tisztelettel kérem, hogy becses lapjában tegye közzé, nem abból a célból, hogy a nagy közönség rólunk és a jól sikerült előadásról e helyen vegyen tudomást, mert az érdeklődőket ott láttuk az előadáson, hanem teszem ezt azért, mert a szép összhangba és nemes törekvéseink közé egy kellemetlen hang vegyült volt az előadás napján, illetve estélyén: ugyanis főt. Buzás Mihály helybeli esperes-plebános küldöncze az előadás estélyén, midőn az előkelő közönség már a termet zsufolásig megtöltötte és várta a csengő jelzést, megjelent P. B. tanító urnál, a ki a czim szerepet játszta, illetve játszotta volna, és felhírt,

hogy a szinpadra lépni ne merészeljen, mert állásával játszik, a mire nagy pánik támadt, de természetesen, hogy a rendező Birtha József szolgabíró ur jött a legkellemetlenebb helyzetbe. Honnan vegyen elő embert, a ki a czimszerepet minden próba nélkül eljátsza? Hiszen kérem még a budapesti nemzeti színháznál is nem kis zavart idéz elő, ha az előadás megkezdése előtt öt percczel a czimszerepet játszó színész valami módon akadályozva lesz a játékban. Hát egy vidéki műkedvelő társulatnál! Talán éppen erre számított B. M. plébános ur, de ez egyszer elszámította magát és az óhajtott bukás nem következett be, mert Keresztes Venczel ur a legváltóságosabb pillanatban a czimszerep eljátszását magára vállalta és oly remekül is megfelelt, hogy becsületére vált volna bármely nagyobb szinpadnak. Megjegyzendő, hogy Kaszás gazda szerepét is mint sajátját játszván, a különféle alakításokban oly bőven gyönyörködött, hogy hajlandó vagyok az estének jó sikerét majdnem egyedül neki tudni be.

De nem lennék igazságos, ha különösen ki nem emelném Sándor Anna k. a. (Rózsai) játékát, a ki kedvességével s kerestelen egyszerűségével, a mit tőle már meg is szoktunk, frenetikus tapst provokált a hallgatóság között. Virágcsokor részére özőnével volt. Bardocz Ágnes (Endesné), Balázs András (Lázár Imre), Seivárt Adél (Lázár Imréné) nehéz szerepeiket szintén nagyon jól oldották meg. Seivárt Rezső (Főbiztos) szerepét sok humorral játszta. A többi szereplők is nagyban hozzájárultak a darab sikeréhez. Az előadást táncz követte kiválóan virradtig szakadatlan jó kedv mellett. A négyeseket 40 pár tánczolta. Egy kellemesen töltött este emlékével távoztunk s a mint halljuk legközelebb megint rendeznek a szentmártoni műkedvelők előadást a lövétei tűzkárosultak javára, a melyre a t. szerkesztő urat és az egész szerkesztőséget szívesen látjuk.

Fekete Rigó.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Adakozás a madéfalvi emlék-alap javára.

Kiadóhivatalunkhoz újabb a következő adományok érkeztek: Gyergyó-Szentmiklósról Szász Etelka k. a.-tól a 820. számú gyűjtő-iv kisérétében 8 frt. Ezen iven adakoztak: Lázár Viktor 2 frtot, Szász Etelka, Simay Tivadar, dr. Tiltscher Edéné, Orel Dezső, Csiki Ilona és Laurenczi Bertuska 1—1 frtot. — Budapestről Barabás Samu úrtól 1 frtot. — Csik-Szent-Mihályról Minier Mariska k. a.-tól a 888. sz. gyűjtőiven 11 frt 15 krt. Ez összeghez járultak: Minier Albert, Wellmann Jenő (Rakottás), Thieme György (Rakottás), Szörcey Imréné, Jakab Lajos plébános, V. mérnök (Szépvíz) 1—1 frt. Petres Ignác, Koncz József, Sipos Péter, ifj. Dájbukát Antal 50—50 kr. Zakariás József (Szépvíz) 30 kr. Szabó Katalin (Madéfalva), Rácz József, Sándor Mária és id. Dombi Sándor, Szakáli Jánosné, Kósa György, Buzás János, Dombi Sándorné, Xántus Elek, id. Kósa László, Kósa Péter, ifj. Szakáli Ferencz, Minier Erzsai, Minier Gáborka, Minier Juliska, Thodor Gábris, André István, Péchl Mihály, Orbán Antal, ifj. Dombi Sándorka és Szöcs Imre 10—10 krt. Csáki Elek 9 kr. Cziko Péterné és Simon András 4—4 kr. Sándor Albertné és Rácz Alajos 2—2 kr. — Csik-Somlyóról Pál Gáborné urasszonytól a 3. sz. gyűjtőiven 7 frt 80 krt. Adakoztak: Pál Gáborné, Fodor Antal, Bándi Vazul, Kassay Lajos, Lakatos Izra és Stemmer Olivér 1—1 frt. Földes 60 kr, Lakatos Anna 30 kr. Stemmer Mariska, Pál Gizella és N. 20—20 kr. Pál Andorka és dr. Kolonics S. 10—10 kr. — Budapestről Péterffy Domokos kuriai bíró úrtól 2 frtot. — Budapestről dr. Neuman Ármán orsz. képviselő úrtól 5 frtot. — Ugyancsak onnan Borszéki Károly úrtól a 866. sz. gyűjtőiv kisérétében 5 fr. Hozzájárultak: Borszéki K. és neje 2 frttal, Gyárfás Ferencz, Szentiványi Gyula és özv. Lakatos Jánosné 1—1 frtal. Jelen számban ki van mutatva 39 frt 95 kr. Az eddigi gyűjtés 2112 frt 71 kr.

Főösszeg . . . 2152 frt 71 kr.

Azaz: Kétezeregyszázötvenkét forint és 71 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók a szent ügy nevében leghálásabb köszönetünk.

— **Helyi bucsu.** Az évenként szokásos és a szentkereszt felmagasztaltatásának emlékére szentelt helyi bucsut f. hó 16-án tartották meg. Az egyházi beszédet ez alkalommal Antal József csikszentléleki plébános mondotta. A szépen kidolgozott, lendületes beszédet nagy figyelemmel hallgatták az összegyűlt hívek. A szent misét László János és Antal József lelkészek segédlete mellett Bodó Alajos csiksomlyói alesperes szolgáltatta. Isten tisztelet után Domokos János helybeli lelkész vendégszerető házában gazdag ebéd várta a meghívott vendégeket.

— **Halálozások.** Császár Nándor csikmadéfalvi tanító kis fiacskája: Nándorka f. hó 15-én elhalálozott. A drága kis halott kibűlt földi részzeit f. hó 17-én helyezték örök nyugalomra a csikmadéfalvi sírkertbe. A szülők fájdalmát enyhítse a közrészvét, melyet a jó barátok és ismerősök veszteségük felett éreznek. — Gyöngyössy István nyugalmazott unitáriusi pap és esperes, egyházi tanácsos folyó szeptember hó 11-én, éjjeli fél 11 órakor, életének 86-ik évében, Vargyason végelgyengülésben megszűnt élni. Nem csak az években, hanem a közhasznú munkásságban is szép és gazdag élet zárult be az elhunytak halálával, a ki egy félszázadnál tovább állott az Urnak szolgálatában, mint valódi lelkipásztor beszédeiben a szó hatalmával, tetteiben a példaadás nemesítő befolyásával ékesítve a maga hivatalát. Temetése f. hó 14-én történt. Nyugodjanak békében!

— **Fényképészeti műterem** Munkácsi Lajos elismert fényképésznek — ki nyarankint műtermét a tasnádi fűrődön tartja — lapunk hátoldalán levő hirdetésére felhívjuk az olvasók figyelmét.

— **Jótekonyczélú előadás.** A csikszentmártoni műkedvelő egyesület folyó hó 22-én a lövétei tűzkárosultak javára jótekonyczélú előadást rendez. Színré kerülnék: Muray Károly „Virágfakadás” című kedves vígjátéka, továbbá „Cox és Box” 1 felvonásos bohózat, végül „A komikus” című monolog. A szerepek a legjobb kezekben vannak s így előre is a legzesebb sikert jósolhatunk. A színi előadást tánczestély követi, melyen a zenét a csikszerepai első zenekar szolgáltatja. Belépő díjak a színi előadásra: Kőrszék 60 kr. I. rendű zártszék 40 kr. Másodrendű zártszék 30 kr. Állóhely 20 kr. Gyermekjegy 10 kr. A bábra: száméjegy 50 kr. családjegy 1 frt 10 kr. A jótekonyczélú mulatságot ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Szerkesztői üzenetek.** D. F. I. Gratulálunk a novellához, közelebb hozzuk. — Gál István urnak K.-Vásárhely. A beküldött összeget lapunk legközelebbi számában nyugtatványozni fogjuk.

Cognaciparunk haladása.

(Az Eszterházy-féle cognac-gyár.)

Kevés cikkben emelkedett a fogyasztás aránylag oly nagy mértékben nálunk, mint a cognacban. És miként a magyar ipar minden modern cikkre ugyszólván rávetette magát, ugy neki fektűt a cognacipar is aránylag rövid idő alatt e cikkben is óriási verseny fejlődött ki.

Ez a verseny nem mindig a legtisztább eszközökkel dolgozott s egyik-másik előtérbe nyomuló czégre — ha lehetett volna — minden rosszat ráfogott volna.

Ezt tudva, bizonyos kíváncsisággal fogadtam el egyik régi nagyrabesült barátom meghívását, hogy a gróf Eszterházy-féle cognacgyár-részvénytársaság telepét tekintsem meg.

Az első, a miről ez alkalommal meggyőződtem, az — a mit a nagy közönség bizonyára nem tud, — hogy a társaság részvényei (3200 darab 100 forintos, = 640,000 korona teljesen befizetett részvény) — a legelőkelőbb kereskedők kezei között van. Olyanok kezében, a kik a legkiválóbb intézetek élén is szerepelnek s a kiknek kereskedelmi ügyekben nálunk döntő szavuk van.

Ebből még több bizalmat merítve, megtekinttem a termelést magát, mely ugyanazon rendszer szerint történik, a melyet a Cognac-városbeli legelső gyárak követnek. A kezelés tisztasága semmi kétséget sem hagy fenn s a termelés jelentékeny aránya biztosíték arra nézve, hogy a nagy kereslet mellett is jókora mennyiség marad meg mint ó-cognac, mely az évek számaival tudvalevőleg értékben folyvást növekedik.

A termelés arányai is nagyobb szerűek. Egy külön borpineze a társaság feldolgozásra kerülő jó minőségű borainak nagy mennyiségét foglalja magában, oly mennyiséget, melyhez hasonlólt kevés előkelő bortermelő tud ma a fővárosban fölmutatni. A termelt kész cognac egy külön nagyszabású pinczében van, melynek 10-től egész 80 hektolitert tartalmazó hordói az 1—4 csillagos, s ehhez képest minőségben folyvást javuló italt foglalják magukban, három nagy hajó s ezek mellékfolyosói tele vannak ilyen hordókkal, melyek számozva és felcíllagozva rejtik magukban a jó, jobb, legjobb és legeslegjobb minőségű árut, a miből önkényt következik, hogy a jó a legelső fokozat, mely ezekre ráillik. S a ki ebben kételkednék, annak kérelmére megnyílik bármely önkényt kiszemelhető hordónak nagy vagy apró csapja s a gyöngyöző ital megízlelése után érvényesül az a meggyőződés, hogy e társaság a cognacjával a versenyképesség igen magas fokára emelte nálunk a cognac-gyártást.

Bizonyosság erre nézve a társaság főkönyve, mely első sorban igazolja, hogy a főváros és az ország legelőbb kereskedői tartoznak állandó megrendelői közé, mert az egyes tételek szerint a megrendelések gyakorta ismétlődnek; a mi kétségtelen jele annak, hogy a kereskedő és a fogyasztó közönség igényei ki lettek elégítve s bizalma a szép iránt folyton ébren marad. Másodsorban látjuk, hogy a külföld is igen jelentékeny fogyasztója a társulat cognacjának és általában, hogy az napról-napra nagyobb tért hódít itthon is, a külföldön is.

Érdeklődtem még a társaságnál divó ellenőrzés módja iránt. És itt oly rendszer meghonosítását láttam, a melyet bátran ajánlhatni minden előkelőbb ipartelepnek. Van itt egy napi jelentési rendszer, mely minden nap számot ad az ellenőrző-bizottságnak arról, hogy mennyi cognacot termeltek aznap, mennyit tesz az összkészlet hordókban és palackokban, mennyi adatott el aznap és az egész évben az illető napig, kiktől és mennyi pénz folyt be, mennyi az adósok számlája, mennyi a napi költség s az összköltség az illető napig, hogy áll a hordószámla, az üvegszámla, mennyi áru küldetett szét aznap és kiknek stb., szóval egy tüzetes áttekintés az üzleti élet minden apró mozzanatáról, ugy, hogy minden perczen tisztán áll a társaság kereskedelmi forgalma, üzleti eredménye és értéke. Ez is a mellett szól, hogy szolid kezekben van s megbízható vezetés alatt áll ez intézet, melynek nemcsak belső tevékenysége s üzleti eljárása, hanem termelvényeinek jeles minősége és elismert, mindig emelkedő versenyképessége méltán kelt bizalmat a közönség legtágabb köreiben az ország határain belül és kívül egyaránt.

Egyetértés.

Budapesti levél.

Közeledek a tanító kezdete, az iskolákba, egyetemekre beiratkozás ideje és a vidéki családok készülődni kezdenek, hogy Budapestre jöjjenek gyermekeik beiratására és bevásárlásai eszközölsére. Ez alkalomból ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe mindazt, mi rájuk nézve a fővárosban tájékozásnál szükséges.

Budapestre megérkezve első egy jó szálloda. A ki csendes, tiszta és kényelmes, mindamelllett olcsó lakást óhajt, az **Bericsky Lajos** „Erzsébet királyné” szállodáját vegye igénybe, mely a belvárosi kellő közepén, az Egyetem-utcában 5. szám alatt van. Közel van ide minden iskola, egyetem. Közvetlen szomszédságában van a villamos vasút állomása. A szállodában a legnagyobb pontosság, gondos kiszolgálás kellemes otthont nyújt. Éttermében jó magyar ételek s tiszta italok jutányos áron szolgáltatnak ki. Fűrdőszoba áll a vendégek rendelkezésére, s villamos világítással van a szálloda ellátva, miért is legmelegebben ajánlhatjuk tisztelt olvasóinknak.

A zene tanulása ma már az általános műveltség egyik követelménye, s minden értelmes családnak taníttatja gyermekeit zongorázásra, mint a zenetudás alapfeltételére. A tanidény kezdetével mutatkozik leginkább a zongora bezerzésének szüksége, mely célból a legjobban ajánlhatjuk a régi hírneves **Heckenast Gusztáv** zongora termét. Budapest, Kigó-utca 7. sz. a. Heckenast ezen üzletet 1865-ben apóstól, Pachi János első magyar zongoragyártótl vette át, 1879. májusban pedig a híres Beregszászy Lajos udvari zongoragyáros raktárát is átvette, s azóta a Kigó-utca 7. sz. házában van külön e célra épített termekben dúz választékban, mindenféle külső és belföldi zongorák, pianók és harmoniumok nagy raktára, minden izlésnek megfelelő kiállítású fekete, dió-vagy matt fából, faragott vagy vésett díszítésekkel. Heckenast Gusztáv raktárában csakis elsőrendű gyárakból való gyönyörű hangú zongorák vannak; ő a világhírű „Schüddmayer és fia” stuttgarti cég egyedüli képviselője, továbbá a zenevilágban a legjobbnak és legolcsóbbnak elismert „Thuringia Organ Co” harmoniumjainak főraktárosa. Nagy választéka van itt átjárt zongoráknak, valamint minden e szakmában vágó javítások is legjobban eszközöltetnek. Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve megküldi. A kinek zongorára van szüksége, az ezen régi jó hírnevű, szolid céggel lépjen összeköttetésbe.

Kertész Tódor . . . Van-e, a ki e nevet nem ismeri? Emberemlékezet óta volt Kertész Tódor díszműru tárháza a Dorottya-utca 1. sz. a., s nincs senki e széles házában, ki Budapestén jártában ott ne vásárolt volna, mert hát mindenkinek volt szüksége egyre-másra, a mi csak ott volt található a legjobban. A zóna-díjazás életbe lépte óta folyton emelkedő idegen forgalommal Kertész Tódor vásárlóközönsége is folyton emelkedett, úgy hogy már az utóbbi években azoknak bizonyultak a különben tágas helyiségek, s gyakran egymás hátán állott a vásárlóközönség s így szükségessé vált a helyiségnek egy nagyobbval való felcserélése s most már Kertész Tódor díszműru tárháza új helyiségben van a Kristóffy tér sarkán, a gróf Teleky-féle palotában. Ez az új helyiség ugy nagyságban mint díszességben messze felülhaladja az eddigit, valóóság fényes látványosságot képez, melynek megtekintése már magában véve is gyönyört szerez, s azt senki el ne mulasztja megtekinteni, a ki Budapestre jön. Már maga az üzlet külön imponáns arányával, 34 nagy tükörablaku kirakatával, melyekben ezer és ezer szebbnél-szebb tárgy szemlélhető, folytonosan leköti a járókelők figyelmét. Hát még benn az óriási csarnokokban, minden képezzel felülmúló gazdagon vannak felhalmozva azok az ezerekre menő műipar, cikkek, melyek Kertész Tódor óriási terjedelmű díszes képes árjegyzékében felsorolva vannak, mely díjmentesen megküldetik mindenkinek, csak egy levelező lapon kell kérni azt, mit különösen azoknak ajánlunk, kik most nem jöhhetnek Budapestre, az árszámjegyeket ez árjegyzékből legjobban rendelhetik meg, s az a leggyorsabban eszközölhetik, mert Kertész Tódor új helyiségeibe külön posta-osztály van szervezve, hol a vidéki megrendelések azonnal a leguagyobb gondnal és pontossággal csomagoltatnak és szállítatnak el. A jelen tanidény küszöbén különös figyelembe ajánljuk az iskolai és magánoktatásához való cikkek, nevezetesen iskolatáskákat, fiuk számára hátton hordható szíjjakkal, vászon vagy bőrből, 1.60—1.80 frtig, leánykák számára vízmentes vászonból 80 krtól 1.75-ig, bőrből 2—3 frtig. Biztonsági zsebbeli titulatartó kettős zárral 30—80 krig. Toll- és mindennemű íróeszköz a legnagyobb választékban.

A régi jó hírnevű **Lohr Mária** (ezelőtt **Kronfauz**) vegyszereti tisztító és mű selyem-festő intézete örvendetes emelkedéséről is értesíthetjük ezuttal t. olvasóinkat. Az eddigi nagyobb terjedelmű intézet kiváló műképessége és jó kiszolgálása által folyton szaporodott a megrendelések száma. Ugy hogy az intézet jeles tulajdonosnője szükségének látta egy önálló ház építésével egy oly nagyszabású műintézetet teremteni, minő még Ausztriában sincsen. A Baross-utca 85. szám alatt épült kétemeletes ház majdnem egészen a műintézet céljaira van gézgépekkel, nagy gözmosó, festő és szárító gépfelcserélésekkel berendezve, egészen a tulajdonosnő szakértő tervezése és utasítása szerint, új különlegességekkel, minőkkel eddig még másutt sehol sem bírnak. 18 különféle czélú óriási teremben több mint 200 munkásról dolgozik s végzik a mintaszerű vegyi tisztítást, melyről **Lohr Mária** műintézete nevezetes. A ki Budapestre jön és érdeklí, tekintse meg ezt a nagyszerű műipartelepelt, a tulajdonosnő a legkedvesebb előzékenységgel mutatja meg azt. Csipke és szövetek vegyi tisztítása vagy műfestése most még gyorsabban eszközölteik, mint eddig s a megrendelések a régi czim alatt is kldhetők, (Budapest, Ferencziak-tere 4. az.) mert **Lohr Mária** nemcsak fenntartja eddigi helyiségeit, de még a József-körúton a Nép-színház átellenében újképűlettel is szaporította azt.

KÖZGAZDASÁG és IPAR.

„The Gresham“ életbiztosító társaság Londonban. E társulat 45. évi jelentése, mely az 1893. december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1894. évi június 7-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1893-ik évben a társasághoz 10.922 — egész életre és egyes biztosításra szóló — ajánlat nyújtott be és 9633 kötvény 73,023.675 korona tőkeösszege lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 18,725,477.60 fillére rugtak, mely összegben a korona 2,709.990.21 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltak. A kamatszámle mérlege a lefolyt üzleti évben korona 5,216.671.15 fillért tett ki és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 23,942.148.75 fillérré emelte. A társaság az elmúlt évben korona 8,952.871.04 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárat kiházasítási és vegyes biztosításokra korona 1,881.966.46 fillért, visszavásárlásokra korona 1,300.593.85 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben korona 6,251.534.79 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1893. december 31-én korona 131,435.657.19 fillérré rugtak. Tőkebefektetések: korona 49,425.52 fillér angol állami papirokban, korona 401.616.77 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben 25,428.802 korona 40 fillér idegen államok értékpapiraiban, korona 1,211.343.33 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, korona 60,429.471.14 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, kor. 17,642.371.15 fillér a társaság ingatlanjaiban (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi háza), korona 5,141.681.04 fillér jelzálogokban és 21,130.915 korona 84 fillér különböző értékekben.

Ezen Magyarországon 31 év óta működő előkelő biztosítási társaság oly tekintélyes vagyonnal bír Magyarországon, hogy az a legmesszebbre elterjedt igényeknek is megfelel és így teljes bizalmat érdemel.

Van szerencsém Csik-Szereda város és vidéke nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy mint minden évben a fürdő szezon után úgy az idén is Cs.-Szeredában esütörtökfalvi utcza, Biró János házában Fényképészeti Fényirodát nyitottam.

Három heti itt működésem alatt számos, ugyszólván a zömét az intelligenciának felvettem, melyek mindenike kirakatomban Nagy Gyula kereskedő urnak boltja szegletén megtekinthető, melyek mint mindig, most is jó hírnevem mellett tanuskodnak.

Sok munkám felgyülemleése folytán tartózkodási időmet megtoldom és így még bizonytalan időkig a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére állok és felvételeket minden időben (esős időt kivéve) eszközölök naponta 8 órától délután 5 óráig.

Magamat a tisztelt közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kintinő tisztelettel

Munkácsi Lajos,
kolozvári fényképész.

Hirdetmény.

1-3

Csik-Madaras községében néhai Gál Erzsébet tulajdonát képező belső birtok, valamint a dányfalvi és vacsárcsi határon levő külső szántó- és kaszálókat akár összesen, akár egyenként ez év december hó 1-ig a többet ígérőknek legelőnyösebb feltételek mellett szabad kézből eladom.

Értekezések irásban **Gál János** kereskedőhöz intézendők Székely-Udvarhelyre.

Sz. 5765—1894.

ai.

Pályázati hirdetmény.

A csikszeredai szolgabíróság mellé rendszerezett másodirnoki állás lemondás következtében megítresedvén, ezen állásra, melylyel évi 400 frt rendes fizetés, 100 frt lakbér és 104 frt pótvadalmazás van összekötve, ezennel pályázatot hirdetek a felhívom mindazokat, kik ezt elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt és szabályszerűen felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó évi szeptember hó 30-ig nyujtsák be. Csik-Szereda, 1894. augusztus 31-én.

Becze Antal,
alispán

3-3

Meghívó.

A „Gyergyói első Bánya-társulat“nak folyó évi szeptember hó 23 án délután 2 órakor kezdődőleg Gyergyó-Szentmiklóson, dr. Tiltscher Ede ügyvéd ur irodájában tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE

a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Alapszabály módosítása.
2. Igazgatóság jelentése a bánya állásáról.
3. Igazgatóság javaslata a fennmaradt 15 darab részvény értékesítéséről.
4. Igazgatóság javaslata a részvények aláírására nézt.

Gy.-Szentmiklóson, 1894. szept. 11-én.

Urmánczy János,
igazgató.

Gencsi Alajos,
társulati titkár.

Pályázat.

A csikdánfalvi iskolaszék a képviselőtestülettel egyetértőleg, egy harmadik tanítói, illetve nőtanítói állás szervezését határozatilag kimondván s e határozat a tanhatóság által is jóváhagyatván: a nevezett tanítónői állomásra pályázat hirdettetik. Ezen állás járandóságai: 1. Kézpénzben 300 o. é. frt a község pénztárából havi előleges részletekben. 2. Hat ül lágú tűzifa. 3. Lakás, mely áll egyelőre egy szoba, egy konyhából, mellette 4. egy kis veteményes kert.

Kötelessége leend: az iskolaszék által kijelölendő leány tanköteleseket az előirt tantárgyakból a népoktatási törvény követelményei szerint tanítani s a női kézi munkákban is oktatni. Véglegesítés egy sikeres próba év után történik.

Pályázati határidő 1894. szeptember 26-a, mely időn belől a kellően felszerelt

pályázatok alattirt iskolaszéki elnökhöz benyújtandók.

Csik-Karczfalván, 1894. szeptember 4.

Rancz János,
plebánus, iskolaszéki elnök.

2-2

Tökéletes fertőtlenítés? Teljesen szagtalan! Önműködő tözegszóró closették. Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszékerek mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszékberendezések, kórházak, lakatnyak, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegalom Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Mutrágyagártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Az ország közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva. 4-6

Magy. tözeg- és mutrágya-ipar részv. társaság.
Igazgatóság Budapest, IV., Városház-tér 9. (Hártyabazár).

A Brassói Portland-Czement Gyár
Brassó (Erdély) ajánlja legkitünőbb

Portland-Czementjét

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Csik-Szeredában kapható:

ALBERT BALÁZS urnál.

30-30

46. tanév.

Államérvényes bizonyítvány.

Naschitz-féle nyilv. elemi s felsőbb leány-, tan- és nevelő-intézet, Andrassy-ut 34. szám.

Az egész háromemeletes épület az iskola és nevelőintézet céljainak van átalakítva. Áll: 4 osztályu minta elemiből, 1 osztályu kereskedelmi tanfolyamból, 6 osztályu felsőbb iskolából, 1 osztályu kézimunka tanfolyamból, 1 oszt. ismétlő tanfolyamból.

A jövő tanévben, az igazgatóság által tett hosszabb külföldi tanulmányutakon szerzett tapasztalatok alapján, czélszerűt ujtásokat eszközöltet.

Az elemi iskolában a tanítás reggel 9 órakor kezdődik.

A beiratások augusztus hó 20-án kezdődnek.

Bennlakók csak korlátolt számban vétetnek fel.

Ertesítést bérmentve küld

5-6

az igazgatóság.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmúlhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

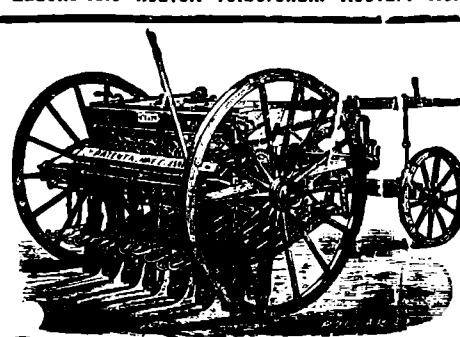
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hogyes, hullámos területre „MOSONI DRILL“ legujabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Kenkolyozók. Kítunő szelelő magtár-rosta (33 tri), meglepő

munkaképesség.
VENTZKY-féle FÜLLESZTÖK.
Szecska- és repavágók stb.
Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től saját ház VI., Váci-körút 57^a

